

Naročnina doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.
V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJIN

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali do 10 reči 5 Din., * 1 D. 50 p. MO

Maribor

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam!

VESELE BOŽIČNE SVETKE
ŽELE VSEM DRAGIM NAROČNIKOM DOMA I V TŮJINI Z PUNIM
BLAGOSLOVOM DETETA JEZUŠEKA
VREDNIŠTVO I UPRAVA
„NOVIN“.

MIR.

Ga vsi želemo, a malošto ga išče. Vsaki bi rad v miri živo, ne dovoli pa, ka bi njegov bližnji bio tudi deležen te sreče.

Dosta gučimo od napredka. A ž njim ne prišo mir. Velika je omika, izobrazba, vučenost. A prinesla ne nam miru. Po radioji smo zvezani z celim svetom, a mir z tem ni za stopaj ne bliže k nam. Tak daleč smo že prišli, da moremo po radioji celo slike pošilati po celom sveti na jezero i jezero kilometrov daleč brezi poštnoga zavitka i brezi rabe dozdašnjih fotografskih aparatov, a mira pa nikak ne more radio zgrabiti.

Mir je znotraj. Mir je sad duše. Gde nega duše, nega mira. Duše znamenariti pomeni nemir povzročiti. Ja, vsi mamó duše, to je boži navuk. A milijoni i milijoni živejo brez te vere, brez te zavesti, živejo kak da duše ne bi meli. Obkladejo si jo z snovjov, štera povzroča vrenje, sikanje, vihere, nemir. Te snov je greh. Gde se ne tere greh, se dela nemir. Zobston je vsako spravišče za mir, zabadav je vsaka, še tak debela kniga pisana za mir, če nega vole pogasiti ogenj, ki vužiga nemir, to je pogasiti greh. Boža reč je, ne človeča: „Hudobni nemajo mira“.

A ista boža i ne človeča reč pravi, da je Jezušek „vladar miru.“ Če je pa on vladar miru, te on i jedino on ma oblast potreti zroke nemira: greh.

Poklekimo zato blažene božične svetke pred njegove jaslice pa ga iz celoga srca prosimo, naj v nas i vu vseh dušaj potere greh, ka tak pride vu nas i vu vsako dušo blažen mir, od šteroga so pri njegovom rojstvu tak lep spevali Angeli: Mir na zemli ljudem, ki so Bogi povoli“.

Nedelska šola.

Tisk je velesila.

2.

Naštampana miseo je ne za vse lüdi.

Mislite, prosim, samo na tiste čase, kda so „Novine“ pisale od agrarne reforme. Agrarni interesenti so radi čteli te članke, mašetarji pa, šteri bi radi vidli siromaka agrarnoga interesenta ogüljenoga, so trdili, ka so tej članki „Novin“ krivični, pisatelje člankov so pa — Bog pomagaj! — pravi komunisti . . .

No in ar je tak, ka naštampana miseo je ne vsikdar za vse lüdi, zato ma vsaka naštampana miseo svoje navdušene prijatele i na drugoj strani — neprijatele. Kda smo mi pisali od krivice, štero morejo prenašati ništerni sezonski delavci, so zamerili naše članke tisti lüdje, šteri so povzročili krivice. Ednim je tisk bio po voli, tisti so odobravalí naše misli, drugim se je naš tisk zamero i so ga obsodili.

Ar so vse misli ne za vse lüdi, to je tudi vzrok, zakaj mamó tak pisani šereg novin, knjig i plakatov.

Mir i edinost v družini!

Kda na sveti večer odevlemo jaliče z bleščečimi migeci, kda se radostno zaziblejo božični zvonovi i po naših cerkvaj privrejo iz vüst pobožnoga ljudstva lepe božične pesmi med gibčnim pomaganjom orgol, te je ves svet preplavljeni z radostjov svete noči: srca se potapljajo v sladko skrivnost božega rojstva i sveti mir je razlejan nad domom, nad družinov, mir, ki ga je prineso to noč rojeni Zveličar — Krao.

Zato vsakši te dneve najraj doma preživi, se po domače veseli. Mehko postane te vsakše srcé. Rad bi zato v mehkoj reči naslono nekaj misli na našo družino.

Dnesden se jako dosta guči pa piše od „socijalnoga pitanja“ t. j. pitanja, kak bi te vnoge nevole, štere nas terejo, bar nekoliko olejšali. Meni se vidi, da je prvo, najvažnejše i nam najbližanje „socijalno“ pitanje to, kak bi iz fundamenta vseh narodov i držav, iz družine iztrebili razprtije pa nemir i se naselo dober angeo mira, ki je nekda prineso veseli glas betlehemskim pastirrom i svetoj družini: „I mir ljudem na zemli . . .“

Mir!

Mir je kak svetlo sunce, ki nikdar ne dopüsti, da bi se prikradnola kmica v hižo. Prijazni obrazi i lübezni pogledi, dobre reči i hasnovita djanja so to. Kak topeo sunčni trak na sprotoletje nam dobro dene v takšoj hiži.

Mir je kak tečen krüh, ki hrani celo družino, da lahko rasté i se krepí.

Mir je kak jasno nebo na sveti večer, z milijoni zvezdic posejano, ki tudi sirmaško hižo, kama so se spravile vse nevole, spremeni v mali paradiz, v hižo tihe sreče.

Hiža pa, kde je vsikdar samo svaja pa kreganje na redi, je kmična, tihinska, mrzla kak ledenica, kama nikdar ne sine toplo sunce, je tao pekla, je kraj, kde so lüdje nazlük velkomi bogastvi pa obilji li lačni pa žedni lübezni, mira pa prijaznosti. Kem bole jih mantrajo nevole pa razdvajajo svaje, tem bole si želejo lübi mir.

Da istina, telko nevol nas obdavle, da se jih nemremo rešiti; kak bi pa te v miri živeli? Od časa, kda pride človek na svetlo pa dokeč ga zemla ne vzeme, kelko nevol, skrbi, nemira pa skuz!

Znajmo pa, da je tudi Zveličar,

naš Krao v sirmaštvu prišeo na svet. Mesto mehke gospocke zibeli je meo slamo, pa šče ta je bila lücka. Mesto kralvske palače, vse razsvetlene — kmično zidovje zapüščene votline. I že kak nedužno dete je mogeo doživeti jalno preganjanje.

Mi pa naj ne bi mogli prenašati svoje nevole pa napake drugih? Pa kak?

Či pride k betežniki doktor, je njegova prva skrb, da dobro preišče, kakši beteg je i kak je nastao; te komaj zapiše pravo vrastvo. Tudi mi moremo najprvle poglednoti, odked to, da se kdašte skregamo doma v lastivnoj hiži; trbe poglednoti v samoga sebe i spoznali bomo, da sami kalimo mir.

Bodimo osvedočeni, da ne živemo med samimi angeli, liki med ljudmi, šteri majo vnogo svojih napak, kak tudi mi sami. Drugi nemrejo viditi naših napak, mi pa ne druge i — ogen je v stehi. Posebno sinovje pa očevje se dostakrat skregajo i nemrejo delati skupno. Či idejo orat, kosit ali drva sekat, vsikdar so si nas križ: edni si ne dajo zapovedavati, drugi si ne dajo valati.

So sinovje, ki sami sebe više cenijo kak druge, mislijo, da vse dosta bole razmijo kak drugi, druge majo za hüšše kak sebe, se protivijo, če njim kaj ne povoli, radi bi podrli ves svet pa zgradili novoga. Žalostno je to i najbole so takši nevarni ne samo za družino, liki za celi narod.

Vnogo pa je tudi sinov, šteri morejo poslušati vočimetanja starejših, kak so nebogavni i si vsikdar kaj novoga zmišlavlejo.

Zato je dnesden preci žmetno za mlade, to zna najbole tisti, ki je mladi.

Vsakši gleda na to, kak bi z najmanšim trüdom prenašao nevole i si tak zagotovio srečnejše pa lepše življenje. Zato ščejo mladi iti naprej, se genoti s stalnoga mesta, da ne bi ostalo vse pri starom, ščejo najti novo formo življenja, kde bi bili srečni vsi. Pred njimi leži duga, a trda cesta — prišestnost, tista prišestnost, kda se bodo mogli sami vrčti v življenje. Zato hodijo po svojoj naravnanoj poti z vüpanjom, da dosegnejo svoj cio. Pa dostakrat jim starši zagradijo, da nemrejo dale i te se razidejo — sinovje idejo v svet, ka njim nikak ne bi trbelo, brodijo v življenji i se ko-

maj na stara leta mogoče znajdejo doma. Kelko hasnovitoga bi lahko včiniili, če bi vse svoje sile ponücali doma! Ne je to nikša gizdost ali nebogavnost, ne, samostojno ščejo delati i tak si pridobiti novoga znanja, ar se dobro zavedajo svoje odgovornosti. Vodi naj je samo poštvanje do starišov.

Očevje pa jih v svojoj trdokornosti ne razmijo (neščejo ali nemrejo, ne vem) rekši, moj oča pa dedek sta tak obdelavala pole i jaz ščem tudi hoditi po njeva stopajih. Držijo se toga, da sinovje ne vejo samostojno misliti, se tožijo, da so nebogavni, zahtevlejo, da se vse dela po njüvoj pameti, ne pokažejo jim pa poti, ki bi bila za nje prav. Največkrat pa siromastvo žene našo mladino v tüji svet i deca bi rada delala doma i nega dela.

Ne je zadosta, da ma vert verstvo v svojih rokaj, važno je, kak on ravna z verstvom, da njemi neide v dug, kak ravna z družinov, da zna z lepov rečjov pa z razumevanjom podpirati delo svoje dece, ne pa zavirati, ve so deca dobra, samo razmiti jo trbe. S kakšim veseljom se vrže na delo te cela družina i to skupno delo prinese pravi hasek pa blagoslov v družini: mir se naseli v njo, nemira že itak mamó preveč.

Če pa vert ne ve vküp obdržati svojo družino, se njemi razbeži po sveti i te se moreta stariva sama mantrati od zajtra do večera, kda bi lahko vživala lepi mir. Mantrata se, pa nikak nemreta zmočti dela, sosedje pa so ravno čakali na to i njima brazdo za brazdov režejo od njeva zemlé . . .

Osvedočeni bodimo, da kda bo edinost pa mir v družini, bo tudi lübezen pa Bog v njoj i te bodo deca kinč vsakše familije. Mir i edinost pa samo iz lübezni moreta zrasti.

Takša hiža nam postane dom tihe sreče, kama se vsi radi zatekajo, posebno zdaj k božičnim svetkom. Takša hiža ma na stečaj odprete dveri, šörke vulice, kde nega zank, liki tabla, ki nam kaže pravo pot, da kem prvle pridemo do skupnoga cila.

Te nam bo prijazna pa topla takša hiža: mir boži bo razlejani nad njov i düh Kristušov bo kralüvao v njoj. — c.

tista mast, s šterov se misli pisatela zabelijo, da bi bila jed bole prijetna, da bi čitatela zagvišno prijela.

Vsem pisatelom in urednikom se ne posreči, ka bi „prijeli“ svoje čitatele. Tak tisk potem, šteroga takši „nesposobni“, v istini pa lejko jako dobri i pošteni lüdje spravijo v svet, zgübi čitatele, zgübi naročnike, tisk — prepadne. Nasprotno pa, če so urednik i sotrudniki prilični lüdje, tudi najgrši namen i tudi najbole ödürne misli spravijo v lepi gvant, čitatele primejo, čitatelje bogajo, tisk pa dosegne svoj namen: agrarna reforma zmaga ali prepadne . . .

Što pozna preminočnost tiska, zna, ka je delo tiska pomagalo postavlati nove i rüšiti stare države; tisk postavla krale na tron i vrže s prestola mogočne casare. Dnes je tisk velka moč, velesila, štero mora poznati tudi siromak.

Najlepše i najfalejše darilo za Božič so Bat'a čevlji. Bat'a D. Lendava.

NEDELA.

O Emanuel, Bog — z nami, naš kralj i zakonodajalec, pričakovanje narodov i njihovo rešitev: pridi i nas reši, Gospod, naš Bog!

V. Rosite, nebesa odzgora i oblaki dežujite Pravičnoga.

O. Odprsi se zemlja i rodi Zveličara. Molimo: Zbudi, prosimo, Gospod, svojo zmožnost i pridi: z velkov močijev nam pomagat, ka tvoje milostivo odpusčenje pomore, ka naši grehi zaverajo. Ki živiš i kraluješ...

O. Amen.

Štrta nedela v Adventi.

Evangelium sv. Ljuka III.

Vu petnajstom leti ladanja Tiberius Casara bio je Pontius Pilatus poglavar Judee, i Herodeš poglavar Galilee, Filip pa brat njegov ladavec Iturie, i Trachonitiskoga držanja, i Lyzaniš Abilina poglavar, za duhovski poglavnika Annaša i Kajfaša: učinjena je reč Gospodnova nad Ivanom Zakariášovim sinom vu pustinji: i prišlo je vu vse Jordansko držanje predgajajući krst pokore na odpusćanje grehov, liki je pisano vu knjigaj Izaias Proroka: glas kričeca vu pustinji: pripravljajte pot Gospodnovo: ravne činte steze njegove: vsaki dol naj se napuni, i vsaki breg, i gumila naj se ponizi: i kriva bodo ravna i osira glatke poti. I vidilo bode vsako tejljo Božega Zveličatela.

*

Misli pred božičom.

Sklonimo se in premislmo, kak je bilo v naših srcaj, kada je tiho potrkao resni čas adventa! Ali smo njemu odprli duše, da jih je očisto ino pripravo, ali pa se ne odklenilo v naših dušah, kada se nam je približao? Ali je šo brez toga mimo nas?

Tak je pač, pride advent do vsake duše, pa ne vsiliv, poštuje človečo prosto volo, samo narahi potrk. Če se odpre, vstopi in pripravi dušo za božič, za prihod božega Deteta, če se ne odpre, odide mirno mimo.

Zgodi se, da advent leto za letom potrk, pa duša ostane zaprta, ne zahrepene po Bogi, po odrešenji, ne odpre za Jezusa svojega srca.

I tak mora mimo tudi božič, malo bože Dete.

Ali denešnji svet ne potrebuje milosti, ali lahko živi brez Boga? O, samo zdignite oči i pogledajte!

Ves svet je nesrečen. Puno je vsakdenešnjega siromaštva ino bridkosti pa svet potrebuje mnogo milosti za svoje odrešenje. Toda zakaj nešće odpreti srca, zakaj nešće zahrepeneti po odrešenji? Oj, močno mora biti naše hrepenenje, da bo prizvalo mnogo milosti.

Sklonimo se, in v velikom hrepenenji naj pride božič! Naj bo naša duša pripravljena, da se v njej na novo rodi sveto Dete! Da prisije iz nebe obilno milosti. Tedaj bo naš božič blagosloven.

Glejte, kak jasen in nežan je božični sij na obrazaj ljudi, ki so odprli svoje srce božemi Deteti, ki so njemu pripravili prijeten domek v svojoj duši! Ino sij ž njih obraza je: sreća i mir i lubezen. Kaj nam je božič? Božič obsega trojno misao. Je spomin na odrešilni prihod Jezusa Kristusa, spomin na rojstvo svetoga Deteta; je istinski prihod Jezusov v naše duše pri sv. obhajili, ino nam tretjič vzbija misao na Jezusov prihod na konci sveta.

Božič. Hoćemo, želemo: sreća i mir i lubezen.

Sveta noć. Božični zvonovi. Polnoćnica. Svetonoćna pesem. Sklonjeno ljudstvo moli. Bože dete prihaja z nebes na oltar, prihaja v naše srce: to je naš božič!

V dušah milost i z nami sreća i mir i lubezen. Ka će bi se tak sklonilo pred svetim Detetom ves svet, ali bi bilo še zmerom toliko nevol i bridkosti na zemlji? Ali bi se ne naselila med ljudmi sreća i mir i lubezen?

Božič je Kristušov prihod. Prišao bo v moći ino slavi na konci sveta. Naše življenje je advent, ki odpira srce ino pripravlja dušu za Jezusov prihod. Če bo pripravljena, bo na konci sveta z nami na Jezusovoj desnici sreća i mir i lubezen na vekomaj.

Božič.

Dnes se je narodo Kristuš; dnes se je prikazao Zveličar; dnes prepevlejo na zemlji anđele i se veselijo arkanđele; dnes se radujuje pravićni, rekoć: Dika bodi Bogi na visini, alleluja.

V. Nazvesto je Gospod, alleluja. O. Svoje odrešenje, alleluja.

Molimo: Daj, prosimo, vsemogoćni Bog, da nas, ki nas staro robstvo drži pod jarmom greha, reši novo rojstvo tvojea edinorojenoga Sina. Po istom Gospodi našem Jesuši Kristuši...

O. Amen.

Na Sveti den prvi.

Evangelium sv. Ljuka II.

Vu onom vremeni: Pasterje so pravili eden drugomu: Pojmo do Betlehema i poglednimo to reć, štera je učinjena, štero nam je Gospod pokazao. Išli so šetivajoući: i najšli so Mario i Jožefa, i Dejte položeno v jaslaj. Videvši pa spoznali so reć, štera je povedana njim od toga Deteta. I vsi, ki so čuli, čuđivali so se: i nad onimi, štera so povedana njim od pasterov. Maria je pa zdržavala vse ete reći premišlavajouća nje vu srci svojem. I povrñoli so se pasterje dićeći i hvaleći Boga vu vseh, štera so čuli i vidili, liki je njim povedano bilo.

*

Božič, rojstvo Jezusovo prekaša vse človeče zmožnosti: naš razum nemre zapopasti velke skrivnosti: „i reć je v telo učinjena“, Sin Boži je za nas čovek postao, samo v poniznosti klonimo glavo i svoje koleno v najglobokešoj veri i najponiznejšoj molitvi; naša lubezen ne more objeti velikosti i mogoćnosti bože lubezni, štera prihaja vtelovljena v Kristušovom srci k nam; naše oči v iskrenom pogledi okamenijo na božem Deteti, naša vüha nemo prislüskavajou angelskoj pesmi i stojimo kak pastirćki v svetoj noći vse iz sebe, nerazumevajouć, ka se godi.

„Ne bojte se, glejte, veliko veselje vam oznamim, ki bo vsemi ljudstvi: ar dnes vam je rojen Zveličeo, ki je Kristuš Gospod, v mesti Davidovom“. Luk. 2. 10. Božič: Nova zvezda na nebi oznanja vtelovljenje Sina Božega; anđeli si na mejkij, baršunastij perotaj spüšćajou na zemljo, ka zaspevlejo prvo glorio; odsev božanstva razsveti betlehemske polane, ar Kristuš je rojen.

Božič Jezusov je prvo Bogagledanje... „Vido sem veliko svetlost“. Adami je Bog govorio v senjaj, Mozeši, Izaiasi v prikazni. Mi vidimo samo obraz etoga sveta. Prva duša, štera je Boga gledala, je bila duša božega Deteta. V tom božem deteti pa prihaja ta velka svetlost na zemljo, puna ga je betlehemska dolina, Bog je med nami z človečim telom i človečev dušov. Po njem bo prišlo v vsako dušo spoznanje bože po veri i ednoglasno gledanje Boga od lica do lica. „Prava svetloba je bila to, štera razsvetli svakoga čoveka, ki pride na ete svet.“ Jan. 1.

Jezusov Božič je brezgrešnost. Sam je večna i neskonćna svetost, brez vsake senće greha. Jezus je vsa lepota, vsa čistoća, vsa pravica. Prišao je, da konća vso hüdobijo i vso krivico na zemlji, v človečem srci i da zavlađa na sveti novo življenje, svetost, duhovnost, lepota, čistoća — brezgrešnost, — lubezen.

Jezusov Božič je mir. „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre vole.“ Rojstvo Jezusovo prinaša sveti nazaj mir i pomirenje z Bogom. Jezus Kristuš, on bo zmro Boga z nami i nas z Bogom. On nam bo odvzeo greh i nam spravo nazaj milost — po njem bomo postali posinovlenci, deca boža i dedići večnoga življenja.

Te vrstice oznaćujou veliko skrivnost rojstva Gospodovoga. Kak je srećno bože Dete, ar je najtesnejše združeno v božemgledanji z Božanstvom, ar je u najtesnejšem objemu božem v svetosti. Kak je srećno, ar more to sreća božega spoznanja, lubezni i zmiritve prinesiti na zemljo človečemi rodi i osrećiti večno milijone i milijone duš.

Prva je vživala za Jezusom sladkosti božića duša Marijina, druga naj vživa moja duša!

Razgled

po katolićanskom sveti.

Evharistićni kongres v Ljubljani. V ljubljanskoj škofiji so že vse fare sprejele okrožnico, da naj se v vsakoj nastavi pripravljajou odbor. Tudi je doloćeno, da mesećno bode dvoje predavanje v vsakoj fari kak priprava za evharistićni kongres. V lavantinskoj škofiji je že osnovan pripravljajou odbor, šteroga predsednik je mil. g. dr. Cukala Franc, stolni dekan. Pripravljajou odbor ma že tudi beogradska

nadškofija i veliko zanimanje se je zbüdilo po celoj Jugoslaviji. Za stroške evharistićnoga kongresa so se začeli pobirati milodari. Sprejme je tudi naš list.

Žrtve lubezni do blišnjega.

Te dni so se poslavljale od ć. šolskih sester v Maribori štiri mlade sestre, štere so odpotivale v Južno Ameriko, v San Lorenzo v Argentini. Sestre bodo prišle v postojanko, ležećo v popunjoj divljini. Od svoje domovine so se poslovile za vedno, ar se ni edna već ne povrñe domo.

Anglija. Napredek katolićizma na Angleškom. Püšpek v Nottinghamu je objavio: 1. 1844. je bilo v Angliji i Walesi okoli 45.000 katolićanov, 500 malih cerkvi i samo 700 kat. duhovnikov. Zda 1. 1934. je na istom prostori prek 3 milijone katolićanov, 2196 cerkvi, od šterih so vñoge jako lepe i 4825 duhovnikov. Na Škotskom je edna sedmina prebivalstva katolićanska. To vendar nede tajio „Düševni list.“

Proslava britanjskoga apoštola. Prek 100 jezero vernikov je svećano

proslavilo 100 letnico britanjskoga svetnika i apoštola sv. Vilima.

Chicago: Napredek katolićanstva. V osemnajstih letaj svojega püšpeküvanja je čicaški nadpüšpek kardinal Mundelein vido, kak se je zozidalo 600 novih cerkvi i osnovalo 87 novih župnij.

Washington: Spreobrnjenje družine protestantskoga pastora. Protestantski pastor Longfellow Fiske se je borio ob priliki izberanja njujorškoga guvernera, poznajou katolićana Smitha 1. 1928. na strani katolićanov. L. 1929 se je odpovedao pastorskoj službi i je sprijao katolićansko vero. Njegova žena, hći i sin so ešće duže ostali protestanti. Leto dni po tom se je spreobrñola njegova hći Ruth Fiske, štera je nedavno vstopila v samostan „Presvetoga Srća“ v Abbany-i.

Mati i šestero dece v samostani. Marija Fey, dovica v Utika v njujorškoj državi, mati edenajstero dece, je doživela to sreća, ka njoj je pet hćeri vstopilo v samostan i da sta dva sina postala duhovnika. Na konci je i mati te dni oblekla redovniško obleko sester Sv. Vincencija.

Politićni pregled.

Naša država je dobila zadošćenje v Ženevi. Po tridnevnom težkom razpravljanji so v sveti Zveze Narodov zastopane države ravno o polnoći ednoglasno sprejele i podpisale sledeći sporazum:

„Svet Zveze narodov osvedoćen, da tolmaći ćüstva vse Zveze Narodov ednodušno obžaluje atentat, šteri je zahtevao življenji jugoslovanskoga krala Aleksandra I. i francoskoga zvünešnjega ministra Louisa Barthouja, obsoja te ogabñi hüdodčin i se pridružuje žalosti jugoslovanskoga i francoskoga naroda pa zahteva, da se vsi, ki nosijo odgovornost, kazñujou.“

„Svet Zveze narodov opomina, da je vsaka država dužna, da ne podpira i da ne trpi na svojoj zemlji nikakšega teroristićnoga delovanja, štero bi melo politićne cile. Niedna država ne sme ničesa opüstiti, ka bi preprećilo i onemogoćilo delovanje takše vrste i je dužnost vsake države tudi sodeljavati v te namen z vladami, štere bi to od nje zaprosile, Svet Zveze Narodov ugotavlja, da je predvsem dužnost kotrig Z N že s pogledom na njihove obveznosti, ki izvirajou iz pakta Z N, da poštujejo nedotekljivost zemel i politićno neodvisnost vseh ostalih kotrig.“

„V prizadevanji, da bi med vsemi kotrigami Z N vladali dobri odnošaji od šterih zavisi mir,

v zavüpanji, da kotrige Z N ne bodo ničesa učinile, ka bi moglo mir spraviti v nevarnost,

ugotavljajouć, da izhaja iz razprave, štera se je vodila pred svetom Z N kak tudi iz listin, ki so bile sveti predložene, posebno pa iz diplomatskoga dopisivanja med jugoslovanskog i madjarskov vladov od 1. 1931. do 1. 1934., da razna pitanja, ki se nanašajou na delovanje teroristov prek jugoslovenske zemle, ne so bila vrejena na zadovolnost jugoslovanske vlade, ugotavljajouć nadale na podlagi te razprave i na osnovi omenjenih listin, da so neštere madjarske oblasti sokrive konći zavolo nemarnosti v zvezi s pripravami na marsejski atentat,

ugotavljajouć slednjić, da ma madjarska vlada zavolo svoje popolne mednarodne odgovornosti dužnost, da brez omahüvanja izda ali povzroći vse potrebne kazni za vse one oblasti, šterih krivda bo dognana,

osvedoćen na zadnje, da bo madjarska vlada spunila to svojo dužnost i da bo sveti Z N naznanila odredbe, štere bo v te namen izdala,

drži Svet Zveze Narodov,

da predpisi mednarodnoga prava od pobijanja terorizma dnes neso zadosta jasni i doloćeni, da bi mogli dobri stati za uspešno mednarodno sodelovanje v tom pogledi, i zatogavolo doloća, naj se sestavi odbor strokovnjakov, šteri bo meo to nalogo, da prebrodi to pitanje, da se sestavi naćrt za mednarodno pogodbo, s šterov bo mogoće pobijati delovanje i hüdodćenja politićnoga hüdodelstva. V te namen poziva Svet Zveze

Narodov vlade Belgije, Anglije, Francije, Madjarske, Italije, Polške, Rumunske, Švice i Sovjetske Rusije, da vsaka zmed njih imenuje po edno kotrigo v te odbor i njoj predloži v prebroditev tanaće, štere je dala Sveti Zveze Narodov francoska vlada. Istoćasno poziva tudi vse druge vlade, štere bi mele kakše nasvete, da je dostavijo glavnomi tajniki Z N, ki je bo izročio imenuvanomi odbori. Svet Zveze narodov pa poziva odbor, da njoj predloži poroćilo, da bo mogo na podlagi sklepa zbora Z N od 25. septembra 1931. taki naćeti postopek, šteri je potreben za sklenitev mednarodne pogodbe pod krilom Z N.“

S tem sporazumom je odstranjena nevarnost bojne, štera je že šütala okoli držav Srednje Evrope. Madjarski narod ne se žalo, pać so se pa obsodile samo tiste oblasti, štere so podpirale hüdodelnike, zapletene v vmor našega krala. Madjarska je vsa leta po bojni nešete sto i sto milijone potrošila za revizijo svojih mej to je, da bi svoje zgüblene kraje nazaj dobila, ćeravno je v Parizi podpisala pogodbo miru, da svojih starih mej ne bo već nazaj zahtevala. Dosegnola je s svojov agitacijo to, da je edna najbolje zaduženih držav na sveti i da so jo pokarale v Ženevi vse države. Nemški listi pišou, da so Madjari v Ženevi bridko zdravilo mogli piti, gda so podpisali, da se meje ne bodo spreminjale. Francoski zvünešnji ministar Laval je pa madjarskomi zvünešnjemi ministri baroni Kanyi pred odhodom iz Ženeve v slovo ete reći pravo: „Gledajte, tak je Francija verna Jugoslaviji i svojim zaveznikom! Francosko prijateljstvo je stalno. Potrudite se še vi za nje i te vidli, kak zna Francija biti verna.“

Će do sporazuma ne bi prišlo, bi se nenadoma mogli znajti vu viheri boja, šteri bi smeo v krvavo klanje skoro vso Evropo i jo tudi popolnoma vñiće. V osmini svetka Nevtepena Device Marije, gda so milijoni i milijoni ćatilci Brezgrešne, Njo propisili za mir düševni i svetovni, je prišlo do sporazuma. Na sodnji den se bo odkrilo, da je te sporazum zraseo z Marijinoga nas lubećega maternoga srca i tudi to, štere so bile tiste duše, na šterih molitve se je Marije zglednola.

Naša vlada odstopila. Vlada Nikole Uzunovića je odstopila i se sastavlja nova vlada.

Pomorski sporazum odpovedan. Pred dvema letoma so štiri kre morja ležeće velike države sklenole sporazum, keliko ladj bo štera mela. To so Amerika, Anglija, Japonska i Francija. Japonska je zda odpovedala te sporazum. To teliko pomeni, ka de si delala ladj, keliko de si štela. To pa zato, ka bi si rada priborila otok Borneo, ki je skoro trikrat tak veliki kak Jugoslavija, da bi sem naselila svoje pregosto naseljeno prebivalstvo.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Naš namen v dobi žalovanja za pokojnim kralom. Prosimo vse dobre duše, naj do 9. aprila leta 1935 vsaki den zmolijo edno Zdravo Marijo za dušo pokojnoga krala, edno pa za našo milo domovino Jugoslavijo.

Na sirotišnico Deteta Marijke v Turnišči je darovala Kolenc Micika iz Gomilic 20 Din, njena mati so pa nabrali v Gomilicaj 1 voz repe. Bog plačaj, pravijo sirote.

Düševni list se ne more opirati. „Düševni list“ v svojoj 12. številki piše, ka prej to ne islina, ka bi nemški protestantje pisali sv. Oči v Rim, ka so prej Papa sami povedali, ka to ne istina. Istina je pa to: 1. ka so Novine v svojoj 45. številki dobesedno objavile tisto pismo, štero so sv. Oči nemški luteranje pisali i štero pismo so sv. Oča po svojih uradaj sami naznanili katoličanskomi sveti. Düševni list je tak povedao laž. Istina pa je tudi, ka se je dosta fararov ne samo obrnoloto proti katoličanskoi cerkvi, nego v njo tudi povrnolo, posebno na Angležkom. To naši katoličanski listi z imeni povrnjenih dokazejo.

Delo je iskalo v Soboti na borzi dela od 1. do 10. decembra 12 moškov i 8 žensk.

Na dobrodelno kuhinjo v Soboti so darovali: Kr. banska uprava, Ljubljana, 1000 Din., č. mati družbe sv. Križa, Djakovo, 200, N. 61 Din. — Bog plačaj vsem.

Mesto čestitk za 60 letnico našega vrednika je poslal g. Janko Sever, profesor z Št. Vida, 60 Din na naše sirot. — Oča sirot njemi povrni.

Hasek naših člankov: Ne kadi! Podpisan Sedmak Karol se Vam lepo zahvalujem iz srčne radosti na Vaših Novinah, v šterih ste vnogo pisali: „Ne kadi“. Bog Vam naj poplača! Jaz sem prle neprestano kadio, celo ponoči, gda se dim itak ne vidi. Ali Vaši članki v Novinaj „Ne kadi“, so mi pomogli, da zdaj več nikaj ne kadim. Meo sam toti velike borbe, ali dragi Bog mi je pomagao do zmage po dobrom štivi. Zdaj sam oslobojeni vsega kajenja i sam dosta bole zdrav i veseli kak ne kadim. Gda sam bio 25 let star, sam že začeo kaditi. Zdaj sam 46 let star i sam premagao staroga sovražnika. Sam črstev i nikdar več ne bom kadio. Pa tudi drugim želem moje veselje. Bolše je moliti, kak kaditi. — Sedmak Karol, Banfiže.

Pozvanje v misijonsko službo. Naš naročnik, mladenec Lang Jakob, ki je šo na delo v Francijo, je z delom dobo visiko odlikovanje. Bog ga je najmre pozval v misijonsko seme-

nišče Oblatov Nevtepeno Device Marije v Sainte-Poy-Les-Lyon. Mi iz srca želemo tomi mladenci, da ostane stanovit v svojem pozvanju i ednok goreče širi Bože kralstvo med pogani.

Igra dečkov v Črensovcih je zavolo vojaške prisega dnes tjeđen odpadnola. Igrali do jo dnes po večernici, 23. dec.

BANKA BARUCH 15, Rue Lafayette, Paris žele vsem svojim klijentom v Jugoslaviji, Francuskoj, Belgiji i Bolandiji Blažen Božič in srečno novo leto.

Svoje kalendare iščite pri sestraj v Soboti, Križova 4: Sobočka, tišinska, cankovska i martjanska fara. Sebeščanska fara naj išče svoje pri g. Kerec Franci vodji borze dela. Z beltinske fare, ki ešče ne so je dobili, je dobijo pri Ščap Ani v Beltincih. Pri sestraj v Soboti je dobijo tudi širitelje iz Nuskove, z Gradišča, z Rankovec, z Radovec i z Moravec i tu tudi lahko plačajo naročnino. Vsi ovi so pa že deloma odnesli kalendare, deloma smo jim je po pošti poslali.

Cerkev v Bogojini je dobila dva noviva lustra, šteriva je nekši dobnrotnik v fari kupo za 11 jezero dinarov. Zanimivo je to, da so vnogi farniki, včas, kak so videli nove lustre v cerkvi, pravili, da tej lustri ne pašejo preveč notri. Ešče bole zanimivo je pa to, kak je bogojanska cerkev do tej lustrov prišla. Tovarnari, šteri je ponujao lustre, je bilo najmre povedano, da kupijo v cerkev samo takše lustre, štere spozna kak primerne za to cerkev g. profesor Plečnik, šteri je napravo načrte za cerkev. Tovarnar je nato naskori prišeo ponovno v Bogojino i povedao, da je g. prof. Plečnik s temi lustri, kak so zdaj v cerkvi, popunoma zadovolen i naj je samo kupijo. Pripovedavao je celo v Bogojini, da je g. prof. Plečnik cilo ešče nikše druge svoje načrte pokazao, nego takši eden luster po tej načrtaj bi koštao okoli 40 jezero dinarov. V istini so pa vsi tej guči bili zmišljeni. G. profesor Plečnik je nikdar nej odobro, da tej lustri pašejo v cerkev, po njegovi načrtaj bi pa bogojanska cerkev gotovo dobile neprimerno lepše i mnogo falejše lustre, kak so tej zdaj v cerkvi. Za 11 jezero dinarov se najmre dnesden vnogo več i vnogo kaj lepšega lahko dobi kak pa takši žuti plej, kak zdaj visi tam v cerkvi. Dobro bi bilo, da bi ljudje dnesden bole premislili, komi dajo pa za koj dajo svoje drage peneze. Za peneze, štere so bile dane za malo vredno Marijino podobu i zdaj za te malovredne lustre, bi se v bogojansko cerkev vse kaj drugo lahko postavilo.

Beltinci. Preminočo nedelo smo meli v gostilni Glavač Ane „koline“. Igralo i plesalo se je kesno v noč; ešče po cesti je jufkanje bilo. Vej prej

zdaj slobodno, ar je globoka državna žalost že minola, če se pa advent oskruni, zato se nišče ne briga.

Martinje. Prinas se je začeo 12. dec. trimesečni gospodarski tečaj za moške i dečke. Priglasilo se je nad dvajset tečajnikov. Tečaj bo vodo g. vučiteo Meško. Najlepše se njim zahvalujemo za veliko požrtvovalnost.

Blažene svetke i veselo novo leto želejo iz Francije: Čurič Trezika iz Žižkov svojim domačim, rodi i vsem pajdašicam. Lang Trezika i Jug Leopold svojoj familiji i celoj Slov. krajini; Marokan Mihal i Ficko Terezija iz Gornjih Črncov svojoj malojoj deci, sestri, dvema bratoma i vsem pri Novinaj; *Tratnjek Gusti i Ana* materi, bratom, Odranskoj občini, v Gaberji svojima, g. dekani Jeriči, g. kaplanoma Bakani i Halasi, celoj svojoj rodbini i celoj gaberskoj koloniji pa vredniki Novin.

Beltinci. Po kratkom betegi so vmrli v tork 18. toga meseca Balažic Marko. Včakali so se lepe starosti 86 let, to pa posebno s svojim lepim i rednim življenjom. Kak so bili poštvani od cele okolice, se je pokazalo na sprevodi, gde so jih sprevajali številni prijatelje i poznanci. Naj počivajo v meri.

„Martinišče“. Vsem našim blagim sotrudnikom, dobnrotnikom ino prijatelom, ki nas s svojimi milodari podpirajo, se prav iz srca zahvalimo ino njim želimo vesele, srečne ino božega blagoslova pune „Božične Svetke“. Malo Dete Jezuš naj pride k vsem, naj vsem vsem prinese svoj sveti mir ino blagoslov i naj vsikdar ostane pri Vas. S tem poniznim voščilom klonkamo na vaše dveri i vam naznanjamo, ka bomo po tem nameni na sam „Sveti Den“ mešovali za Vas. — *Gospodje duhovniki iz Martinišča.*

Lepa domača slovesnost v Martinišči. Preminočo nedelo, to je 16. decembra so gojenci Martinišča i sobratje pripravili svojem i ravnatel i dr. Kelenc Tomaži za god, lepo domačo slovesnost, štero so obiskali poleg najbližji ravnitelovi prijatelov tudi gimnazijski ravnatelj dr. Pavel Strmšek i mnogo sobočancov. Svojo nalogo pri akademiji so gojenci na lübezniv način rešili. Vsa akademija je izvenela najmre v eno samo pesem, v pesem lübezni, štero gojilo gojenci, kak istinska, dobra decda napram svojem i blagomi oči gospodi ravnatel i. Pomemben je bio govor g. prefekta Cigüta, šteri je povdaro, da je gospod ravnatelj v silno teški časaj prevzeo na svoje rame teško breme vodstva zavoda i da je sveta dužnost vsej, v tej težavni časaj podpirati ga. Gimnazijski ravnatelj g. dr. Strmšek je pa povdaro v svojem govoru predvsem, kakše važnosti je, če starši dijakov sodelujejo s šolov i da to svojo dužnost ravnatelj

tel dr. Kelenc kak najboljši stariš svojih gojencev v istini vzorno spujavle. G. ravnatelj se je vsem za čestitke i naklonjenost najlepše zahvalo. K godi ravnatela dr. Kelenca, ki se za Martinišče i naše dijake istinsko i nesebično vnogo trüdi, njemi želemo v tej teški časaj tudi mi vnogo božega blagoslova z želov, da njegovo naporno delo kem več lepi sadov obrodi.

Šteri mate peneze doma, ne-mate od tej penez ob prvim nikšega haska, ob drugim ste pa vsigdar v nevarnosti, da vam je što vkradne. Zato odnesite peneze v Kmečko posojilnico v Soboti. S tem hasnite sebi, ar dobite za peneze lepi intereš i se vam ne trbej bojati, da bi je što vkradno. S tem pa včinite dobro delo tudi drugomi zato, ka vnogoga siromaka lahko rešite, gda date svoje peneze v kaso, siromaki pa napravite mogočnost, da v svojoj nevoli dobi v kasi novo posojilo. Zdaj vložene peneze Kmečka posojilnica vlagateli gdašteč v celoti z interešom vred izplača, od stari vlog je pa itak vsešerom znano, da Kmečka posojilnica svojim vlagatelom dosta izplačuje. Zato nesite svoje peneze v Kmečko posojilnicov Mursko Soboti.

Vojaška prisega v Soboti. Preminočo nedelo so kak v vsej vekši krajaj, tudi v Soboti prisegli vojni obvezniki vernost i pokorščino novomi krali. Za katoličane je naše stare i mlade vojake zaprisegao ravnatelj Martinišča g. dr. Kelenc, šteri je meo pred tem na vse navzoče katoličanske vojake nadvse lepi govor o vojaškoj dužnosti i svetosti prisega.

Zahvala. Ravnateljstvo dijaškoga zavoda Martinišče čüti za svojo dužnost, da se, kak se že na konci leta zahvaluje prav posebno Kmečkoj posojilnici v Soboti za vnoge dobnrote i izredno naklonjenost, tak tudi za darovane krasne knige za dijake pa za vnoge penezne podpore. Gda odbori posojilnice izrekamo najprisrčnejši Bog plačaj, zednim tudi vsem to našo v istino dobnrostoječo posojilnico najto-pleje priporočamo. — Ravnateljstvo Martinišča.

Žela deteta.

Rad bi vido jaslice,
jaslice lesene,
té s slamicov pokrite,
z štale Bethlehemske.

Rad bi vido Detece,
Detece siroče,
tisti küpček slamic,
gde dregeče, joče.

Rad bi küšno ličeca,
ličeca rdeča,
da poslühne, dečica,
se nam prošnja vroča:
Jezusek, Jezusek moj,
vsikdar, vsikdar naj sem tvoj!

Odgovor Jezusekov.

Detece drago
rado podalo
k jaslicam mojim,
se, me polübovalo . . . ? !
Ki sirmaško dete prime,
Mir na lice küšč potisne,
K mojim jaslicam poklekne,
ki z oblekov je odene.
Tak se spuni žela tvoja, srček moj,
tak bom v žitki i vu večnosti jaz tvoj.

Ka so si Angelčki zgučavali?

K polnočki je odzvonilo. Tihi so postali domovi prosti. Vgasnem posvet, da v blaženoj noči se poklonim malomi Jezuseki i ga prosim za blagoslov. Naednok samo poslušam pod oknom šepetanje. Trije so si zgučavali. Vüh nastavim na pol odprto i je poslušam.

1. Moj je začeo kaditi i se nosi ka je že dečko, čeravno znosa cveke odava.

2. Moja je vrgla oči na sosedovoga najmlajšega. Gde li more, ga poišče. Če ne more ž njim vküppriti, se njemi na glas kašla, naj jo samo čüje.

Bistrički Ferko:

Vrnitev.

Zima . . .
Močen veter je pihao okoli voglov. Streha na Škrgetovoj hiži se je tu pa tam že gor vtrgnolo. Slama je že bila stara i premržnjena, zato se je prejk strla i letela v škegen.

Mati z dečov pa je bila v hiži. Nekaj je mesila na stoli. Samo najstarejša Ančika je odišla vö.

Oča Martin bi že mogeo priti iz Francije. Pisao je tak pred ednim tjeđnom.

Ančika se je vlekla po snegi okoli oslice. Za zavetje je šla. Noge so se njoj do kolin pogražale v sneg. Lovila se je za slamo. Bila je obüta na golo, zato njoj je sneg kapao za visike sare, ki so ne bile vküp zvezane. Globoko si je odehnola, gda je prišla za zapih. Po Krčovinaj je pa ne bilo viditi nikoga.

„Nikoga“, si je zdehnola i si zasüknola roke v förtoj. Začnola je füt-kati okoli voglov i oslice. A človečega glasa je ne bilo od niked čüti. Niti ftica se je ne oglasila tak, kak se znajo v takšem hipi, ka bi zbrecala, zletela gor, nato bi jo pa prijao veter i snej i jo odneso . . .

Trepetala je Ančika i v prste na nogaj jo je začnolo zebsti. Zobston

je napinjala oči i iskala s priprostim dičinjim pogledom. Pole je bilo prazno. Samo küpi kukarišča so stali nepremično. Na ednom kraj i beli, na drugom čarni. I sneg je či duže bole šo gostejši.

„Pa zdaj je šče ne čas. Prezajcajta!“ si je muvila Ančika. „Pa bole večer gvüšno pridejo!“

Stepla si je v pojeti sneg s šolnov. Nato je odišla v hižo.

„Nega ga šče?“ pita mati i se obrne od stola. Iz kota pa so polükale tri glavice. Maličke! Edna pri drugoj je bila.

„Ne, mama!“ je pravila Ančika „pa šče pridejo“.

„Nevem“. Mati je dvoječe vzdignola rame i naprej mesila.

„Idi Ančika pa dolej repnjeke! Pa več gori na ogen deni, ka se peč segreje za pogače“.

„Kda te je notri devali?“

„Gledaj!“ je tiho odgovorila. Mesila je i obračala testo. Tabla je enakomerno bila na sto djana.

„Pisao je . . . da dnes pride . . . Pa se njemi je znan ne kakša nesreča zgodila. Bog ne daj!“ Gučala si je pred sebe. V hiži pa je bilo vse tiho.

„Mama“, se oglosi eden mali iz kota. „Francek pravi, ka meni ne pri-nesejo ajtek konja, ka njemi. Ne ste vi pravili, ka meni prinesejo“.

„Pa jaz tudi dobim konja! Pa kouca tudi. Nej?“ se boječe obrne Francek vö s kouta i mamu proseče pogledne.

„Vsi dobite“, pravi mati. „Francek, Jožek pa ti Tinek tudi.“

„Jaz tudi — bim!“ je stano Tinek i se prijao za posteo. Najmenši je bio. Ne je šče mogeo ravno tak gučati.

„Mama — bim jaz kouca, kuja!“ je ponavlaao za Francekom, sam je pa ne znao nikaj povedati i nikaj drugoga ne zaželeti.

„Pa takši motor, ka sam ide. Takšega ma vučitelov“; je že gučao Jožek. Te bi ga jaz švrno proti Müri ali pa po vesi. Znaš ti Francek, ka bole ide kak potač!“

I pali je nastala v hiži tihota. Samo vöra na steni je tikitakala. Čarna mačka na peči se je prebüdila. Vtegnola je prednje tace naprej i zazejala, ka so se joj vidli dugi ostri zobovje. Nato pa je visiko vügnola hrbet. Spüstila se je na sredi med dečke, ka so se vsi zosagali, te pa zasmejali. Tinek — najmlajši jo je zgrabio, pa si jo je djao v naroče. Začnola njemi je pomali brundati.

Te se je začülo, kak so se na prekliti dveri naglo odprle. V hipi je skočila Ančika v hižo vsa rdeča v obraz. (Dale.)

3. Moja sirota dosta špotov trpi, ar nešče z najnima držati. Gda on, gda ona jo namlatita, ali pa konči jo ošpotata.

1. Nesrečen mladenček, vrag ga je zato zapelal na kadilo, ka bi ga po tom njega pripelal v družbo slabih dečkov i ga tak pokvaro i pogübo.

2. Moja je gizdava, zato pa ma do nje moč nečisti dih. Če se ne poniža, de spodobna k najgršemi, nečistomi dihi. Uboga deklica.

3. Moja sirotika je mirna, samo včas se preveč žalosti zavolo trpljenja. K Jezuski idem, da njej sprosimo popuno vdanost v trpljenje, ka de vse boži Sinek.

1. Jaz bom ga pa proso, naj moj ta neha kadilo i se tak reši božne pajdašije.

2. Za mojo zgublenko bom tudi proso Večno Lelijo, Jezuska, ka de njej čistost najlubbša.

Zvon je odzvonio. Podigavanje v cerkvi. Tri bele podobe so zletele proti njej i se zgubile v njej. Bili so Angelje čuvarje troje mi poznane mladine.

Peter M. Horvat:

Sveti večer.

Vsakša krščanska družina ma nikš posebnost veselje na sveto noč. Starišje napravijo božično drevesce, i pod nje denejo razne däre svojoj drágój dečici. Tak, da deca, štera nevejo, ka te veliki svetek pomeni, isto čutijo nekš tajinstveno veselje, gda njim mati pravijo, ka njim je te dare prineso mali Jezusček. Deca se veselijo darima, štere so dobili, a starši se pa veselijo zato, ka se je narodo Odrešenik celoga človečanstva. Lepo je poglednoti v edno krščansko hižo na sveti večer. Hiža rasvetlena, na stoli božično drevesce, pod drevescom betlehemska štalica, a starši in deca pa en čas molijo, potem pa sedijo okoli stola veseloga lica, pa poslušajo zvonove, šteri naznanjajo vest, da je bliži vöra rodjenja Odrešenika celoga sveta. Zvonovje se oglašijo drugič, i se že vse pašči, da pozdravi maloga Jezusa.

Samo pri Orbanovih je nej bilo toga veselja. Orbanov Števan so že na sprotolje mrlji od süšice, štero so dobili v fabriki, gda so služili vsak-danešnji krüh. Od tistoga časa so bili pri Orbanovih žalostni dnevi. Stanjvali so v ednoj maloj hižički, poleg varaša. Nej so meli nikoga, što bi njim služo krüh. Treza žena so bili betežasti na srci, a Jožek sin je pa bio komaj še pet let star. Vsakši den so bili v vekšoj stiski. Treza so hodili vsakši den v varaš, če bi dobili delo.

Ali redka je bila sreča, ka bi dobili delo. Bilo je dosta mladi brez dela. Prišli so zimski dnevi. Trbelo bi drva. Ali odkéc? Nej je bilo zadosta penez za sühi krüh, kamali za drva! Treza so bili vsakši den slabejši na srci, pa so nej mogli nikam za zaslüžkom. Jožek je zbetežao. I dnevi pri Orbanovih so bili vsakši den britkejši.

Sveti večer je. Mali Jožek leži betežen na mrzloj posteli, v temnoj hižici. Mati poleg njega sedijo i si nekam daleč mislijo, na preminočnost, na one vesele čase, gda so tudi oni sedeli z Števanom i malim Jožekom v svetloj i toploj hiži i gledali lepo božično drevo, štero so vsigdar napravili malomi Jožeki. Na ednok njim spadne edna debela skuza na maloga Jožeka obraz. Mali Jožek malo pogledne gori s svojimi notri spadnenimi očmi i pita: Mama! zakaj jočete? Mati so nej šteli ga razžalostiti, zato so njemi z mekim glasom samo en deo nevole povedali: Jožek, jočem zato, ka gnes nemreva v cerkev, ka bi vidla maloga Jezuska. Jožek si malo misli pa pravi:

Mama, meni je mrzlo, a vi me oblečete, pa če nemo mogo iti, me za roko pelajte, pa va šla v cerkev, tam de dosta lüdi, pa de toplo. Nemreš, sinek! pravijo mati. Müva ostaneva doma pa va se tü molila malomi Jezuski, i njegovoj Mamiki, ka nama da zdravje. On rad má sirmáka pa naj poslühne. Nato se malo obrnejo od Jožeka vkraj, ka nebi vido njihovi debeli skuz. Jožek palik pita s slabim glasom: Mama! jeli de že skoron polnoči? Meni je že več nikaj nej mrzlo, pa me več nika ne boli, jelte ka va šla? Mati čutijo nekaj strašnoga. Preveč jih je nekaj zabodlo v srce, i samo gledajo maloga Jožeka, kak si žmetno odihavle. Za nekaj časa grobna tišina. Na ednok Jožek na pol tiho pravi: Mama, jaz vidim maloga Jezusa, ka sedi pri Marijiki pa me zove. Hodiva mama, — i mirno zapre svoje oči.

Gda so Mati vidli mrtvo dete, so se naslonili na malo telesce i zdehnoli: Jezus, ki rešiš celi svet, naj bode tudi moja duša rešena!

I naslonjeni na hladno telesce svojega deteta, so zaprli oči za vsigdar ...

Vöra v farnoj cerkvi bije polnoč.

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, Paris

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-5

Gospodarstvo.

Naši sezonski delavci.

6.

Delavci bi teda s pomočjov svojih častnih članov sami vrejüvali svoje življenje; če bi šparali, bi sebi šparali, če bi zapravljali, bi svoje zapravljali i se hitro spametüvali.

Pred odhodom z dela bi meli skupni sestanek z delodajalci, ali njimi zastopniki, gde bi lepo i dostojno obe stranki povedali, kaj njim je bilo prijetno, kaj neprijetno. Delodajalec bi leško dao navodila, ka naj pripravijo delavci v časi počitka za novo sezono i naopak: delavci bi leško potožili svoje težave i prosili v pogodbi spremembo posebno krivičnih pogojev.

Na te način bi stao delavec pred delodajalcem kak ednakovredna, zavüpanja i poštüvanja vredna oseba, ne pa kak nindri dnes — neprijateo.

Po odhodu z marofa bi se nadalüvalo skupno življenje i priprava na novo sezono. Vsaki član čete bi meo pravico te odstopiti, kda njemi je vola, če so člani opravili vse dužnosti, štere je četa sprejela s privolenjem članstva.

Ne mislimo teda na kakšo sol-dadžijo v malom, nego na dobro organizirane delavske družine, štere z vsemi svojimi telovnimi i duševnimi močmi delajo za svoje dobro i sezna — za dobro delodajalca.

V časi počitka bi čete določile vöre sestankov, tečajov, predavanj, prijateljskih večerov, izletov i spodobnih potrebnih i zabranih reči.

Vse kaže, ka socialni položaj delavcov v Slovenskoj krajini ne moremo pobolšati inachi, samo s svojov zdrüženov močjov, zato ne vütro, že dnes na delo bratje delavci i sestre delavke, škoda za vsaki den, šteroga zgübito s čakanjom.

„Delü čast“; pokažimo, ka smo vredni tudi nadalüvanja, štero se naj etak glasi: „i oblast!“

PREKOSNICE.

Maričika! zakaj se z novov babikov ne göras? — „Zato mama, ka ta najlepša med vsemi, te bole jo raj svojoj deci pričüvam.“ — Ka pa či ne boš mela dece? — „Te jo pa shranim za vnükece.“

„Mama, nekaj ti ščem ovaditi. Oviden sam v novine edno obvestilo dala, ka iščem ednoga poštenoga, vrloga, prijaznoga mladenca, ki ma dobro službo, za zabavo. Pa se što oglaso? Ja mama, ajtek!“

*

„Povej mi, ka bi začno te, či bi telko penez meo, kak Rockefeller?“ „To ne pitanje, liki ka bi Rockefeller delao, či bi telko meo penez, kak jaz?“

Pošta.

Kolmanič Marija, Francija. Najlepša hvala za pozdrav. Naslov spremenili. K. Št. Rankovci. Trgovina Biller v Lendavi. Camplin Anton, Bruyeres, Francija. Hvala na lepom pozdravi. Kalendar smo ti poslali. Kúronja Jožef, Neradnovci 51. Novine so prišle nazaj z 9. decembrom. Pošlite nam njeni novi naslov. Vrečič Rozalija, Prosečka ves. Penze sprejeli. S tistim vred, ka sta oviva dužniva, maš za plačati samo 66 Din i nikaj več. Zelko Ivan, Le Plessis Corbreuse, Dourdan, Francija. Pismo sprejeli, naslov spremenili. Ednok smo ti že javili s pismom od sodnije, ka maš za včiniti, tisto včini. Hvala za pozdrave. Miholič Vera, Airvaut, Francija. Hvala za pozdrave. Prošene biblije poslali. Penze sprejeli. Plačane so vse knige, cela naročnina i na leto 1935. Ostalo 33 Din. Miholič Jožef, Šüinci 6. Hvala za pozdrave. Mi smo Marijine liste redno poslali, pa so nazaj prišli. Na prošnjo smo je znova poslali. Na pošti so se mogli negdi zgübiti. Več jih zdaj nemamo. Kalendarje so že većinoma razposlani i ste zdaj že gotovo dobili.

V Dolnoj Lendavi

50letobstoječatrgovina

z mešanim blagom, desk i lesa se da v najem. Tüdi hiša z nadstropjom, ali brez nje se da zavolo prevelike starosti lastnika trgovine. Več se zve pri uredništvu Novin v Dol. Lendavi. 3-2

Izjava.

Podpisani Lülük Mihael in Roza, roj. Hauzer, pekarja v Rogaševcih tem potom preklicüjave vse žaljive besede, ki sva jih širila v poletju tega leta kot neresnične o g. Obal Evgenju, mlinarju v Pertočah in se zahvaljujave g. Obalu, da je odstopil od sodnega pregona proti nama.

LÜLIK MIHAEL I. r.

LÜLIK ROZA I. r.

TRGOVINSKI PROSTOR

z dvema sobama, z električnov razsvetlavo

SE IZDA v LENDAVI

na glavnom trgi, gde je skoz 25 let bila manufakturna trgovina. 2-1

Naslov: TOMKA HELENA, LENDAVA.

Dečki, tudi mi bojmo nekaj!

Drügi se izgovarjajo, društvo nam veselje vzeme, mi pa ščemo biti veseli, večer po vesi spevati in med sebov se razveseljavati. Prav je tak. Vsi ščemo biti veseli. Mladi lüdjie moremo biti veseli. Ali naše veselje mora biti pravo. Ne takšje veselje, za šterim bi potem celo življenje žalüivali. Ali je to pravo veselje, če dečki ido v gostilno i vlevlejo kupice za kupicov v gut, te se pa začnejo kregati i nazadnje pretepati. Pa zakaj tak delajo? Ne vejo, da je vekšje veselje, če človek spijs samo par kupic vina, štero ne škodi ne teli — ne dihi. Treznost vse premisli, ka dela. Društvo pa človeka navči trezno misliti.

Pa ne samo to, da ga navči trezno misliti, nego v društvu se spozna z drugimi poštenjaki i postanejo vsi prijatelje med sebov. Ali ne lepše, če se dečki z edne vesi srečajo z dečki z druge vesi i namesto, da bi se pretepali, lepo v lübezni si pogovarjajo i spevlejo.

Tüdi pogučavanja med dečki ne so kaj posebnoga. Navadno ne dosta poštenih reči. Zakaj pa ne? Zato ka jih ne vejo. Nindri so je nej čüli, knig pa ne štejo. Ne mogoče inachi. Če bi se pa v društvu izobrazili, bi vse inachi gučali. Ali mislite, da so za smeh kakšje naslane reči? So tüdi poštene šale.

Poleg vsega toga poštenoga veselja pa ešče ma dečko, ki je v dru-

štvo, dosta drugih stvari za zabavo. Razne igre, spevanje, godba itd. Če je društvo delavno, si pa lahko napravi več odsekov.

Zdaj vidimo, ka dečko, ki je v društvu, vživa več veselja kak tisti, ki je ne v društvu. Poleg toga pa se ešče dosta navči.

Tü pa tam se ešče najdejo lüdjie, ki mislijo, da je društvo odveč, nepotrebno. Manjaje so tisti, ki so v društvu. Vnogi si tak mislijo od članov društva. Če društvo nema nikšega pomena i cila, zakaj pa je te telko društev. Ali je naše krščansko prosvetno društvo odveč, nepotrebno nam katoličanom, da se izobrazimo? Neštérni veliki može delajo celo svoje življenje v društvu. Ka? Ali so tej nespametni, da tak delajo. Ka mislite, da neštérne države nespametno ravnaajo, da dajo 100 i 100 jezer samo za društva? Mi pa se ešče pitamo, če ma društvo za nas kakši pomen? Društvo nam da čüt skupnosti. V skupnosti pa je moč. Vdarimo se na prsi i pravimo: za nas prosvetno društvo dozda ne melo smisla, ar ne smo poznali njega koristi.

Zdaj vidimo, ka nam je društvo potrebno. Posebno za dečke. Mogoče ešče što dvoji i pravi: ve je bilo prosvetno društvo, pa ne nikaj napravilo. Dosta, istina, ne napravilo. Što je pa tomi kriv? Vsi smo tomi krivi. Tisti, šteri so bili pri društvu, so se premalo zavedali svojega cila. Oni pa, šteri nejso bili v društvo, so ravno

telko krivi, zakaj so ne pristopili in po svojih močeh pomagali.

Če druga društva lepo delajo pa majo dosta koristi, tüdi mi delajmo za izobrazbo. Ali nam je ne potrebno znati drugo kak to, kak se krave češje? Nesmemo iti tak naprej!

Sami se moramo postaviti na lastne noge. Začnimo že ednok z delom vsi skupno, v prosvetnom društvu. Več lüdi več premore in ma vekšo moč. Pečeni golobje ne bodo nikomi v zobe leteli. Tüdi nam ne. Če ščemo kaj doseči, moramo delati. Zato vsi na delo! Dečko.

Slovenskemu izobraženstvu!

Slovenska javnost je izid akcije Kluba prekmurskih akademikov za vzpostavitev polne drž. gimnazije v Soboti vzel z občudovanjem na znanje. Prekmursko ljudstvo je oprto na vnebo vpjoče argumente, izrazilo svojo tradicionalno, v suženjske čase segajočo željo po popolni slovenski gimnaziji v treh kolektivnih prošnjah „Želja prekmurskega ljudstva ob petnajstletnici osvobojenja 1919-34“, ki vsebujejo:

1. ca 15.000 podpisov prekmurskih družinskih poglavarjev, tj. 75% vsega prekmurskega ljudstva,

2. pečate vseh občin v srezih: Sobota, Lendava, Ljutomer—Gor. Radgona,

3. pečate vseh nacionalnih, kulturnih in gospodarskih društev v Slovenski Krajini.

V teh knjigah je prekmursko ljudstvo prosilo, da naj se s šolskim letom 1934-35. otvori peti razred na drž. realni gimnaziji v Soboti, ki naj se v štirih letih izpopolni v drž. osemrazrednico.

Kraljeva vlada na to spomenico še ni

odgovorila, ker srednješolsko vprašanje še n prišlo na dnevni red vladnih sej.

Sprico sestavljanja novega proračuna in sej finančnega odbora narodne skupščine, ki so na vidiku, nadaljuje Klub prekmurskih akademikov svojo akcijo s podvojenimi silami. V imenu vseh udeležencev pri akciji je spočetka tega meseca odposlal primerne spomenice na najvišja in na vsa visoka mesta s prošnjo, da naj se v drž. proračun za leto 1935-36 vnese postavka za otvoritev petega razreda na gimnaziji in da se v štirih letih izpopolni državno osemrazrednico. Klub prekmurskih akademikov je vzel borbo za vpostavitve gimnazije v svoj program zato, ker mu ta borba po času in razmerah pride kot zgodovinska dolžnost in misija. Zaradi tega te borbe ne moremo, ne smemo in nikoli ne bomo opustili, dokler deklaracija prekmurskega ljudstva ne bo ugodno rešena in dokler ne bo izginila senca, ki je zavila našo petnajstletnico; to tem manj, ker gre za ustanovo, ki bistveno vpliva na bodoče kulturne in nacionalne razmere v Slov. Krajini.

Klub prekmurskih akademikov nikdar ni in-tudi sedaj ne dela na tem, da bi se v korist državne polne gimnazije v Soboti uknila kaka že obstoječa popolna gimnazija v Sloveniji. Zavedamo se, da so vse gimnazije v Sloveniji potrebne. Prekmursko ljudstvo pa zahteva svoje in se pri tem upira na argumente, ki jih većina popolnih gimnazij v državi nima.

Klub prekmurskih akademikov je mnenja, da vprašanje polne gimnazije ni zgolj prekmursko vprašanje, ampak je i mora biti slovensko vprašanje. Zato pozivamo slovensko izobraženstvo, da pri naši borbi prevzame nase delež, ki mu kot takemu pripada, vse slovenske kulturne in politične činitelje pa, ki jih bomo v teh dneh prosili za usluge, prosimo, da nam dobrovoljno pomagajo.

V Ljubljani, dne 17. novembra 1934.

Za Klub prekmurskih akademikov:

Kreps Emica, I. r. Škerlak Tibor, I. r.

tajnica poslovođeči podpredsednik

Tivadar Jože, I. r.

načelnik akcijskega odseka